

ЖИГАЛОВ Євген, здобувач вищої освіти IV курсу спеціальності «Ветеринарна медицина»

Науковий керівник – **СТЕПАНОВ Олександр**, канд. вет. наук, доцент

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

м. Кам'янець-Подільський, Україна

ВПЛИВ ОВАРІОЕКТОМІЇ ТА ОВАРІОГІСТЕРЕКТОМІЇ СВИНОК НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ПРИ ВІДГОДІВЛІ

Свинарство в структурі тваринництва нашої держави займає одне з провідних місць за важливістю та бере участь у формуванні продовольчої безпеки держави, забезпечуючи громадян високоцінним і високоенергетичним продуктом – свининою. На сучасному етапі виробництва, ця галузь тваринництва характеризується концентрацією та інтенсифікацією виробництва, впровадженням індустріальних методів його ведення [1].

Для виконання завдань по забезпеченню населення продуктами свинарства поряд з укріпленням кормової бази і використанням нових, прогресивних методів організації відгодівлі тварин слід широко застосовувати такі додаткові резерви, як кастрація і пригнічення статевих функцій у свинок при їх відгодівлі, які сприяли б збільшенню приросту ваги тіла у поєднанні з зниженням витрат на одиницю приросту [2].

Тисячолітній досвід людства свідчить про те, що кастровані свині краще поїдають корми, мають вищу оплату корму, у них більша вага тіла, вони спокійніші, покірливіші і з ними легше працювати [3].

Метою досліджень було вивчення впливу оваріоектомії та оваріогістеректомії у свинок на їх фізіологічний стан, гематологічні показники крові та продуктивність.

Методика досліджень. Для визначення ефективності різних хірургічних методів кастрації був проведений дослід для якого ми підібрали три групи свинок по 5 тварин у кожній. Свинок першої групи піддавали оваріоектомії, другої – оваріогістеректомії. Третя група була контрольною, вона включала тварин, яких не кастрували. Тварин першої групи оперували у віці 5 місяців, другої – в 3 місяці.

Всі піддослідні тварини знаходилися в однакових умовах і отримували аналогічну годівлю.

Свинки утримувалися в закритих приміщеннях зимового типу, моціоном не користувалися. Кожна група тварин вирощувалася в окремій клітці. Намічених для операції свинок поміщали в окремі клітки з великою кількістю сухої підстилки і на протязі двох діб до операції їх піддавали клінічному огляду.

Всі корми згодовували свинкам у вареному вигляді. Воду давали до-схочу. Раціони були збалансованими за поживністю, відповідно до існуючих норм, з розрахунком отримання 500 г середньодобового приросту. Спожи-вання кормів

враховувалося.

За 18-24 години до операції свинок переводили на голодну дієту.

У свинок з кожної групи брали кров для морфологічних і біохімічних досліджень. Кров брали з великої вушної вени тварин перед операцією, а також через 3, 7, 14, 21 діб після кастрації і щомісячно до завершення досліджу.

В крові тварин визначали вміст гемоглобіну гемометром Салі, кількість еритроцитів і лейкоцитів – підрахунком в камері Горяєва.

Тварини зважувалися двічі до кастрації, зразу після кастрації і через кожні 30 діб впродовж терміну відгодівлі.

Отримані цифрові дані обробляли статистично, визначаючи середню арифметичну величину (M), середню квадратичну помилку (m) і достовірність різниці (p) між порівнюваними показниками.

Результати. У результаті проведених досліджень встановлено, що при виконанні оваріоектомії або оваріогістеректомії у свинок через праву здухвину, при їх фіксації головою донизу на операційному столі, з застосуванням премедикації та проведенні місцевої інфільтраційної анестезії, операція проходить без ускладнень.

Впродовж 3-5 діб після кастрації свинок, не залежно від методу її виконання, в ділянці рани спостерігаються ознаки запалення: підвищення місцевої температури, болючість, почервоніння і набряк країв рани.

Зразу після виконання кастрації в організмі свинок розвиваються зміни, направлені на компенсацію травми, яка заподіяна оперативним втручанням. Такий стан триває протягом 5-7 діб і характеризується зростанням в їх крові кількості лейкоцитів, еритроцитів та вмісту гемоглобіну. В наступний період показники крові повертаються до норми.

Як показали проведені дослідження оваріоектомія п'ятимісячних свинок створює кращі можливості для розвитку їх продуктивних якостей, ніж це відбувається після оваріогістеректомії, виконаній у віці три місяці. Виконання оваріоектомії забезпечує прооперованим тваринам вищий на 3,1 кг приріст живої ваги після кастрації.

Економічна ефективність вирощування свинок після видалення яєчників у п'ятимісячному віці також вища, ніж при одночасному видаленні яєчників і матки у тримісячних тварин. У порівнянні з оваріогістеректованими, у свинок після оваріоектомії на кінець досліджу були вищими: вартість додаткового приросту, економічний ефект, одержаний внаслідок здійснення лікувальних заходів та економічний ефект від проведення лікувальних заходів на одну гривню витрат.

Література

1. Михалко О.Г., Левченко І.В. Стан свинарської галузі Сумської області. *Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія "Тваринництво"*, 2022. Вип. 3(50). С. 18-30.

2. Morgan L., Itin-Shwartz B., Koren L., Meyer J. Physiological and economic benefits of abandoning invasive surgical procedures and enhancing animal welfare in

swine production. *Springer Nature*. 2019. 9 (1).

3. Власенко В.М., Тихонюк Л.А. Хірургія у свинарстві та вівчарстві. К.: Урожай, 1998. 320 с.

УДК: 619:618 (075.8). 177.637.12.05

ЗАХАРОВ Андрій здобувач вищої освіти VI курсу спеціальності «Ветеринарна медицина»

Науковий керівник – **ЗАХАРОВА Тетяна**, кандидат в. наук, доцент

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

м. Кам'янець-Подільський, Україна

ПОРІВНЯЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ РІЗНИХ СХЕМ ЛІКУВАННЯ КОРІВ З ПЕРСИСТЕНТНИМ ЖОВТИМ ТІЛОМ ЯЄЧНИКА

Анотація. В роботі наведені результати комплексного лікування корів за персистенції жовтого тіла яєчника. Внутрішньоартеріальне введення броестрофану та доцитулу на фоні серотерапії спричиняє активну лютеолітичну дію, ефективно відновлює статеву циклічність та покращує заплідненість корів після проведеного лікування.

Через значне поширення неплідності господарства регіону зазнають значних збитків внаслідок недоотримання тваринницької продукції і приплоду, витрат на годівлю, утримання, лікування та багаторазові безрезультативні осіменіння неплідних корів і телиць. Досить поширеною у корів виявилася патологія яєчників, пов'язана із персистенцією жовтого тіла.

Метою досліджень було: підвищення ефективності лікування корів з персистентним жовтим тілом яєчника, розробити рекомендації щодо використання апробованих методів терапії корів з персистентним жовтим тілом яєчника.

Матеріалом для досліджень були корови української молочної чорно-рябої, симентальської та української червоної молочної породи, які належали трьом господарствам Хмельницької області. Середній вік тварин – 3,5 років, молочна продуктивність – 4,5 тис. кг. Протягом 2022-2024 років шляхом акушерської та гінекологічної диспансеризації було досліджено та проліковано 68 корів з діагнозом персистентне жовте тіло яєчника.

З метою відновлення функції уражених яєчників, стимуляції та синхронізації стадії збудження статевого циклу у корів, були науково обґрунтовані та розроблені комплексні схеми обробки самиць, апробовані регіональні методи введення препаратів, визначені їх комбінації та дози. Лікування корів дослідних груп проводили згідно схем клінічного досліджу.

Корів з персистентним жовтим тілом яєчника розділили на 4 групи. Тваринам 1-ї дослідної групи (Д1) після трансректального обстеження та масажу яєчників і матки застосовували броестрофан в дозі 2 мл внутрішньом'язово. Коровам 2-ї дослідної групи (Д2) після масажу геніталій внутрішньом'язово ін'єктували 2 мл броестрофану та 10 мл доцитулу, а 3-ї дослідної групи (Д3) – броестрофан в дозі 1 мл поєднаного з 5 мл доцитулу вводили у внутрішню